

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC 45/2017 van
20 december 2017**

Betreft: aanvraag tot machtiging van de mededeling van persoonsgegevens van leerlingen van het kleuteronderwijs, lager- of secundair onderwijs in verband met de aan- en afwezigheden door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan het agentschap Kind en Gezin (Kind en Gezin) om te anticiperen op de uitbetaling van gezinstoelagen (het groeipakket van het gezin).

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het egov-decreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
5. Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR");

6. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;

7. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

8. Gelet op de aanvraag van enerzijds AgODi , getekend en ontvangen op 12 december 2017 en anderzijds van Kind en Gezin van 30 november 2017, ontvangen op 1 december 2017;

9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AgODi van 13 februari 2017, ontvangen op 10 mei 2017;

10. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van Kind en Gezin, ontvangen op 17 maart 2017 (in het dossier VTC/12/2017);

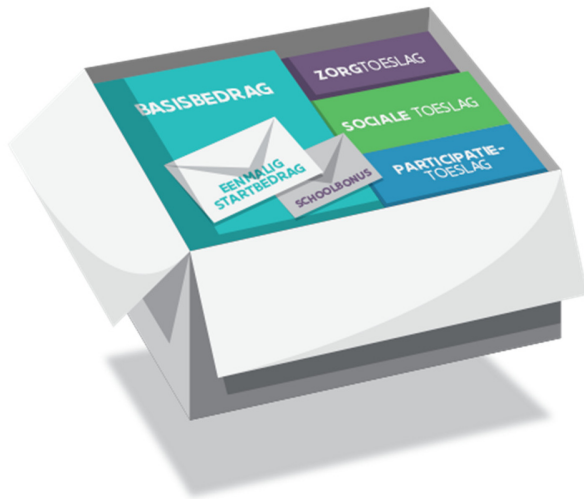
11. Beslist, na beraadslaging, op 20 december 2017 als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. Op basis van de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid inzake de kinderbijslagen overgeheveld naar de gemeenschappen. Gezinsbijslagen zijn als bijkomende persoonsgebonden aangelegenheid opgenomen in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

13. Voor de Vlaamse Gemeenschap zal elk gezin voor elk kind een Groeipakket¹ krijgen dat bestaat uit:

- een basisbedrag met daarbij een eenmalig startbedrag en een schoolbonus
- een zorgtoeslag
- een sociale toeslag
- een participatietoeslag



14. Voor de toekenning van bepaalde van deze gezinstoelagen zijn gegevens van leerlingen vereist.

15. De VTC heeft in 2016 reeds een machtiging² verleend om de gegevens in verband met de aan- en afwezigheden van leerlingen van het lager- en secundair onderwijs mee te delen aan de afdeling Studietoelagen van AHOVOKS in het kader van het toekennen en controleren van de schooltoelagen en studietoelagen op basis van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeenschap en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

16. Om te anticiperen op de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid - in het bijzonder voor de (stopzetting) kinderopvangtoeslag, de kleutertoeslag en de selectieve participatietoelagen - wordt de machtiging

¹ Voorontwerp van decreet: <http://www.groeipakket.be/sites/default/files/atoms/files/Decreet%20toelagen%20gezinsbeleid.pdf>

² Beraadslaging VTC/16/2016 van 30 maart 2016 houdende machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van leerlingen van het lager- en secundair onderwijs in verband met de aan- en afwezigheden door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan de Afdeling School- en Studietoelagen van het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) in het kader van de controle op de toegekende school- en studietoelagen http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/VTC_beraadslaging_2016_16.pdf

gevraagd voor de testfase tot 1 januari 2019 voor de verwerking van persoonsgegevens zoals zij op dit ogenblik verwerkt worden voor de toekenning van schooltoelagen en studietoelagen.

17. Om de regelgeving in het kader van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te kunnen uitvoeren en de voorwaarden die worden opgelegd te kunnen controleren, is het nodig dat Kind en Gezin tijdens de testfase beschikt over gegevens i.v.m. de **aan- en afwezigheden** van leerlingen aan een Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor **gewoon of buitengewoon basisonderwijs en secundair onderwijs (zowel voltijds als deeltijds)**. Wanneer een leerling 2 jaar op rij hetzij onvoldoende aanwezig (in het kleuteronderwijs) of ongewettigd afwezig was, verliest de leerling het recht op de toelage. Deze maatregel werd ingevoerd om de kleuterparticipatie te doen toenemen en om anderzijds kinderen bij de start van het schooljaar naar school te laten gaan en om ze daar ook te houden.

18. In het dossier VTC/49/2017 worden de gegevens met betrekking tot de **inschrijvingen** opgevraagd in hetzelfde kader.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

19. Het betreft de identificatiegegevens en informatie over de aan- en afwezigheden van kleuters en leerlingen. (zie onder B.2.1. voor een volledig overzicht van de gegevens).

20. De personen worden geïdentificeerd aan de hand van hun INSZ³/Rijksregisternummer. In casu betreft het dus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

21. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing⁴.

³ Dit is het inschrijvingsnummer sociale zekerheid dat overeenkomt met het Rijksregisternummer of met het zogenaamde "bisnummer" of kruispuntbanknummer voor natuurlijke personen die niet zijn ingeschreven in het Belgisch bevolkings- of vreemdelingenregister. Het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vrij voor wat het bisnummer betreft.

⁴ Art. 3, §1 WVP.

22. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het egov-decreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁵ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

23. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij AgODi. Dit agentschap is een intern verzelfstandig agentschap zonder rechtspersoonlijkheid binnen het Ministerie van Onderwijs en Vorming. Het is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

24. De unieke identificatie van de persoon gebeurt op basis van het INSZ⁶. Er worden geen andere identificatoren gebruikt.

25. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.

26. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".

⁵ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁶ Dit is het inschrijvingsnummer sociale zekerheid dat overeenkomt met het Rijksregisternummer of met het zogenaamde "bisnummer" of kruispuntbanknummer voor natuurlijke personen die niet zijn ingeschreven in het Belgisch bevolkings- of vreemdelingenregister. Het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vrij voor wat het bisnummer betreft.

27. Kind en Gezin werd opgericht bij decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.
28. AgODi en Kind en Gezin zijn Belgische openbare overheden.
29. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

30. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

31. De leerlingengegevens worden momenteel voor verschillende doeleinden gebruikt. Zo is het noodzakelijk om over de leerlingengegevens te beschikken om de middelen (werkingsbudgetten en personeelsomkadering) voor de onderwijsinstellingen en begeleidende diensten te kunnen berekenen. De leerlingenaantallen bepalen ook de dotaties van de Gemeenschappen (artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten). Daarnaast worden de leerlingengegevens gebruikt om de leerplichtcontrole te kunnen uitvoeren. De leerlingengegevens worden ook aangeleverd aan de afdeling studietoelagen, die deze gegevens gebruiken om schooltoelagen toe te kennen en terug te vorderen. Ten slotte leveren de leerlingengegevens belangrijke beleidsinformatie, zoals schoolpopulatie, opleidingsbehoeftes en slaagkansen.

32. De wettelijke basis voor de oorspronkelijke gegevensverwerking bij DISCIMUS is:

- de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;
- artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten;

- het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen;
- het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap;
- het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft.

Doeleinde van de verdere verwerking:

33. De machtiging wordt gevraagd om in een testomgeving na te gaan of bepaalde personen voldoen aan de voorwaarden van het voorontwerp van decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Concreet wil men gedurende de periode tot 1 januari 2019 de actuele gegevens van in- en uitschrijving om het systeem uitvoerig testen.

34. De nieuwe bevoegdheid van Kind en Gezin is vastgelegd in het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

35. Kind en Gezin onderscheidt drie doeleinden :

- 1. de toekenning/stopzetting van kinderopvangtoeslag**
- 2. de toekenning van kleutertoeslag**
- 3. de toekenning van selectieve participatietoeslag**

36. 1. De **kinderopvangtoeslag** wordt toegekend voor kinderen die opgevangen worden bij bepaalde organisatoren (niet-inkomensgerelateerd, zie art. 52 voorontwerp decreet) kinderopvang. Indien een kind aanwezig is in de kleuterschool, betekent dit dat de kinderopvangtoeslag stopgezet wordt.

37. 2. Er zullen **kleutertoelagen** worden toegekend voor kinderen die ingeschreven zijn bij een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling (art. 54 tot en met 57) èn voldoende aanwezig zijn.

38. 3. De **selectieve participatietoeslag** wordt eveneens toegekend voor de kinderen :

- die ingeschreven zijn in kleuter, lager, voltijds secundair en deeltijds leerplicht - onderwijs in de vermelde onderwijsinstellingen voor zover die door de Vlaamse Gemeenschap erkend zijn;
- die voldoen aan de pedagogische en financiële voorwaarden.

Deze laatste voorwaarde doelt vooral op het pedagogische aspect.

39. Om deze voorwaarden te kunnen toetsen dient Kind en Gezin te beschikken over de gevraagde gegevens. Overeenkomstig het voorontwerp van het decreet dient het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin de gegevens i.v.m. aan-en afwezigheden te bezorgen.

40. In DISCIMUS is het niet mogelijk om aan te geven dat onvoldoende aanwezigheid of problematische afwezigheid zich al 2 jaar op rij heeft voorgedaan, daarom dient Kind en Gezin per jaar een opvraging te doen. Enkel wanneer een leerling 2 jaar op rij onvoldoende aanwezig en/of problematisch afwezig is, zal er geen selectieve participatietoeslag gegeven worden.

41. De wettelijke basis voor de vermelde doeleinden is te vinden in de toekomstige regelgeving:

Selectieve participatietoelagen (artikels 24 t.e.m. 36)

- pedagogische voorwaarden (arts. 26-36)
- financiële voorwaarden (arts. 37-38)

Kinderopvangtoeslag

- toegekend tot het kind naar de kleuterschool gaat (art. 52)

Kleutertoeslag

- toegekend aan kind van 3 jaar dat inschreven is in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling (art. 54, 55)
- toegekend aan kind van 4 jaar dat ingeschreven is en voldoende aanwezig is geweest in een voorafgaand schooljaar (art. 57)

42. De algemene doelstelling van de selectieve participatietoelagen zoals voorzien in het voorontwerp van decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (VR 2017 2909 DOC.0942/2) is opgenomen in de definitie van selectieve participatietoelagen in artikel 3, §1, 39°:

“selectieve participatietoelagen”: toelagen die tot doel hebben een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs, en die worden toegekend aan de leerling ter ondersteuning van zijn deelname aan het onderwijs of aan de student boven op de studietoelage ter ondersteuning van zijn deelname aan het hoger onderwijs.”

43. Deel 2, Boek II van het voorontwerp van decreet bevat de bepalingen over de selectieve participatietoelagen (artikel 24 tot en met artikel 51). De pedagogische voorwaarden zijn bepaald per onderwijsniveau.

- **Wat betreft de selectieve participatietoelagen kleuteronderwijs:**

Art.27. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag kleuteronderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:

1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling als vermeld in artikel 26;

2° **gedurende het schooljaar in kwestie en het daaraan voorafgaande schooljaar is hij niet voldoende aanwezig geweest als vermeld in artikel 13, §2 tot en met §6, van het decreet van 8 juni 2007.**

Art. 28. §1. Om het recht op een selectieve participatietoeslag kleuteronderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen op de laatste schooldag van juni in een onderwijsinstelling als vermeld in artikel 26 zijn ingeschreven;

2° **welke leerlingen in het kleuteronderwijs gedurende het schooljaar in kwestie en het daaraan voorafgaande schooljaar niet voldoende aanwezig zijn geweest als vermeld in artikel 13, §2 tot en met §6, van het decreet van 8 juni 2007.**

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoeslagen kleuteronderwijs ontvangt.

§3. **De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegegeeld.**"

- **Wat betreft de selectieve participatietoeslag lager onderwijs**

Art. 30. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag lager onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:

1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling als vermeld in artikel 29;

2° **hij is ongewettigd afwezig geweest of niet voldoende aanwezig geweest als vermeld in artikel 14, §1, 2° juncto §2 en §3, van het decreet van 8 juni 2007;**

3° uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het lager onderwijs is hij niet opnieuw in het lager onderwijs ingeschreven.

Art. 31. §1. Om het recht op een selectieve participatietoeslag lager onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen op de laatste schooldag van juni in een onderwijsinstelling als vermeld in artikel 29 zijn ingeschreven;

2° **welke leerlingen in het lager onderwijs ongewettigd afwezig zijn geweest of niet voldoende aanwezig zijn geweest als vermeld in artikel 14, §1, 2° juncto §2 en §3, van het decreet van 8 juni 2007;**

3° welke leerlingen uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het lager onderwijs opnieuw niet opnieuw zijn ingeschreven in het lager onderwijs.

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoeslagen lager onderwijs ontvangt.

§3. **De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegegeeld.**"

- **Wat betreft de selectieve participatietoeslag voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs**

"Art. 34. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag voltijds secundair onderwijs of deeltijds leerplichtonderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:

1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of instelling voor vormingsprogramma's als vermeld in artikel 32;

2° hij is ongewettigd afwezig geweest als vermeld in artikel 16, §1, 2° juncto §2 en §3, van het decreet van 8 juni 2007;

3° uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het voltijds secundair onderwijs of in het deeltijds leerplichtonderwijs is hij niet opnieuw ingeschreven in het voltijds secundair onderwijs of in het deeltijds leerplichtonderwijs.

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het voltijds secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn opleiding al voltooid heeft."

"Art. 36. §1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoeslag in het voltijds secundair onderwijs of het deeltijds leerplichtonderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of instelling voor vormingsprogramma's als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 16, §1, 2°, §2 en §3, van het decreet van 8 juni 2007;

5° welke leerlingen in het derde leerjaar van de derde graad voltijds technisch of beroepssecundair onderwijs zitten;

6° welke leerlingen voltijds secundair onderwijs en welke leerlingen deeltijds leerplichtonderwijs volgen.

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoeslagen voltijds secundair onderwijs en deeltijds leerplichtonderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan Kind en Gezin moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden. "

44. De VTC is van oordeel dat de doeleinden in randnummer 33 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

45. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

46. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

47. Gezien het belang van de mededeling van de gegevens voor de continuïteit van de uitkering van de toelagen ende toekomstige duidelijke decretale bepalingen (zie verder) kunnen de betrokkenen verwachten dat hun gegevens doorgegeven worden en kan er geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

48. De timing van het decreet is voorjaar 2018.

De mededeling beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het anticiperen op de reële toepassing van het groeipakket door Kind en Gezin, op 1 januari 2019. Aangezien vanaf dan de effectieve uitbetaling van de gezinsbijslagen (en andere nieuwe toelagen) op Vlaams niveau zal gebeuren, moet Kind en Gezin vooraf – om de continuïteit te kunnen waarborgen – de kwaliteit van de ontwikkelde berekenings- en betaalmotoren kunnen testen.

49. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

50. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

51. Het betreft de gegevens i.v.m. aanwezigheden voor kleuters en ongewettigde afwezigheid voor leerplichtige kleuters, leerlingen in het lager onderwijs en het secundair onderwijs.

52. De mededeling van de volgende (clusters van) gegevens wordt gevraagd:

Identificatie van de kleuters en leerlingen <i>INSZ-nummer</i>	Om de opgehaalde gegevens te kunnen koppelen aan het betreffende dossier heeft men een unieke sleutel nodig. Het INSZ is hiervoor het aangewezen instrument.
De aanwezigheid in het kleuteronderwijs	Om de participatiegraad in het kleuteronderwijs te verhogen, werd de <u>selectieve participatietoelage</u> en de kleutertoeslag gekoppeld aan een minimale aanwezigheid. Het aantal dagen dat een kleuter aanwezig dient te zijn, is afhankelijk van de leeftijd. Slechts wanneer er 2 jaar op rij sprake is van onvoldoende aanwezigheid (of een combinatie met ongewettigde afwezigheid) zal de leerling geen recht meer hebben op een selectieve participatietoelage. Dit gegeven heeft ook impact op het behoud of schrappen van de kinderopvangtoeslag.
De ongewettigde afwezigheden voor leerplichtige kleuters, leerlingen in het lager onderwijs en secundair onderwijs	Het is de bedoeling van de decreetgever om leerlingen al van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en hen daar ook te houden. Daarom werd de maatregel i.v.m. de ongewettigde afwezigheid ingevoerd. De leerling krijgt wel een tweede kans, aangezien het recht op de <u>selectieve participatietoelage</u> verdwijnt wanneer de leerling 2 jaar op rij ongewettigd afwezig is geweest (eventueel gecombineerd met onvoldoende aanwezigheid).
School- en academiejaar van de inschrijving	De opvraging voor de aan- en afwezigheden gebeurt per schooljaar. Aangezien de aan- en afwezigheid 2 maal op rij problematisch moet zijn voordat het recht op <u>selectieve participatietoelagen</u> verdwijnt, is het nodig om per jaar een opvraging te doen. (art. 28, 31 en 36 ontwerpdecreet)

53. Het rijksregisternummer is de unieke sleutel om het betrokken kind te identificeren en de uitwisseling van de gegevens te faciliteren.

54. Kind en Gezin wenst de huidige werkwijze van de afdeling School- en Studietoelagen over te nemen (zie machtiging VTC/16/2016). De authentieke bron van AGODI en de bijhorende gegevensstromen blijven dezelfde.

55. Enkel door echte dossiers en echte persoonsgegevens te verwerken, zal Kind en Gezin degelijk de nieuwe programmatuur kunnen testen.

56. Op basis van de hiervoor geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 33 e.v.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

57. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

58. Er wordt gevraagd de gegevens te bewaren voor maximaal 1 jaar. Het betreft hier een testomgeving. Aangezien vanaf 1 januari 2019 het decreet in werking zal treden (art. 227 van het voorontwerp van decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) zal er tegen dan een definitieve toepassing zijn en worden de gegevens gebruikt om te testen vernietigd.

59. De VTC kan akkoord gaan met deze bewaringstermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang

60. Men wil de gegevens permanent kunnen opvragen.

61. Het aantal persoonsgegevens worden opgevraagd naargelang de noodzaak om de software en de resultaten te valideren. Tijdens de periode van één jaar tot 1 januari 2019 dient Kind en Gezin op basis van een permanente toegang de gegevens te kunnen raadplegen om in staat te zijn de automatische toekenning of desgevallend toekenning op basis van een aanvraag, van de selectieve participatietoeslag, de kleutertoeslag en de kinderopvangtoeslag te testen.

62. De VTC kan akkoord gaan met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

63. De mededeling van de gegevens wordt gevraagd voor een jaar.
64. Het betreft een tijdelijke machtiging om de gegevensstromen te testen tot de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet betreffende de toelagen in het kader van het gezinsbeleid overeenkomstig artikel 227, zijnde 1 januari 2019.
65. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde duur.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

66. De bestemmingen zijn sommige IT'ers van Kind en Gezin, aangevuld met externe ontwikkelaars en dossierbeheerders.
67. Deze personeelsleden die effectief de gewenste gegevens verwerken zullen een verklaring op eer ondertekenen waarmee ze zich akkoord verklaren de veiligheid en vertrouwelijke karakter van de voornoemde informatiegegevens m.b.t. aan- en afwezigheden te bewaren.
68. De externe gebruikers zijn medewerkers van de IT-dienstverleners: functioneel analisten, testers, ontwikkelaars. Deze testen van de functionaliteiten van het Groeipakket, IT oplossing voor het beheer van de rechten op gezinsbijlagen, toeslagen en selectieve participatie ontwikkeld door externe consultants omdat deze ontwikkeling de capaciteiten van de IT-dienst van Kind en Gezin overstijgt.
69. Er moet voor gezorgd worden dat de toegang tot de gegevens maar kan voor de taken en het werkgebied waar iedere bestemming voor bevoegd is.
70. Zoals artikel 12 van de WRR het vereist, moeten de aanvragers een lijst opstellen van de personen die het identificatienummer van het Rijksregister gebruiken. Die lijst moet voortdurend worden bijgewerkt en ter beschikking worden gehouden van het sectoraal Comité van het Rijksregister.
71. Kind en Gezin houdt een register bij van deze personen.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

72. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

73. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

74. Alhoewel dit maar om een tijdelijke machtiging gaat, is het toch aangewezen, onder andere omdat de data gebruikt worden om te testen, dat de betrokken partijen op hun websites en in hun contacten alle elementen vermeld in artikel 9 WVP opnemen en ook verwijzen naar de specifieke machtigingen en daarbij kort uitleg geven.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

75. De externe verwerker voor Kind en Gezin zijn de firma's Cegeka en Cronos, als externe ontwikkelaars voor de ontwikkeling van het nieuwe software systeem "Groeipakket".

76. De data worden gehost in een datacenter van LCL Belgium nv⁷ dat wordt gebruikt door de Vlaamse Overheid. Vanaf januari zal dit in het datacenter van Smals vzw⁸ zijn onder technische supervisie van Kind en Gezin.

77. Er moet voor gezorgd worden dat de beheerder van de infrastructuur geen toegang heeft tot de data zelf tenzij strikt noodzakelijk.

78. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

⁷ <https://www.lcl.be/nl/company>

⁸ <https://www.smals.be/nl/content/datacenter-services>

79. De gegevensstroom verloopt via het MAGDA-platform van de Vlaamse Dienstenintegrator.

B.5. BEVEILIGING

80. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid⁹.

81. De gegevens worden ontsloten naar Kind en Gezin via het MAGDA-platform. Voor de beveiliging van de overdracht van de gegevens wordt verwezen naar de Vlaamse Diensten Integrator.

82. De werking met het MAGDAplatform (als interface platform) werd reeds goedgekeurd door de VTC.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

83. Kind en Gezin heeft een veiligheidsconsulent en beschikt over een schriftelijk veiligheidsbeleid¹⁰.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

84. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming en is gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en bij de VTC. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat het beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid. Dit werd laatst geactualiseerd op 29 januari 2016.

IV. BESLUIT

85. De VTC machtigt AgODi om de gevraagde persoonsgegevens mee te delen aan Kind en Gezin uitsluitend om te anticiperen op de uitbetaling van gezinstoelagen zoals beschreven in randnummer 33 e.v., onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De VTC staat hierbij het gebruik van het rijksregisternummer toe.

86. De machtiging geldt tot 1 januari 2019.

⁹ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

¹⁰ Beraadslaging VTC nr. 2014/45 van 10 december 2014.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere